

Σωκράτης Καραντινός

Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κύπρου

Σωκράτης Καραντινός

Γεννήθηκε στὰ 1906. Γυιός τοῦ ἰδιοκτῆτη τοῦ θεάτρου «Ὀλύμπια» καὶ πολλὰ χρόνια ἐπιχειρηματία καὶ διευθυντῆ τοῦ Ἑλληνικοῦ Μελοδράματος Νικολάου Καραντινοῦ. Ἦταν μαθητῆς τοῦ Νίκου Παπαγεωργίου στὸ Ἑλληνικὸ Ὄδειο καὶ μελέτησε τὸ θέατρο στὴ Βιέννη. Παρακολούθησε ἐπίσης τὸ ξένο θέατρο στὴ Γερμανία καὶ Γαλλία. Ἀσχολήθηκε συστηματικὰ μὲ τὸν κλάδο τῆς Ἀγωγῆς τοῦ Προφορικοῦ Λόγου καὶ πῆρε δίπλωμα ἀπὸ τὴ Σχολὴ τοῦ «Deutscher Verein für Stimmbildung» ποῦ ἐχρημάτισε κατόπιν μέλος του.

Ὅταν γύρισε στὴν Ἑλλάδα ἀνέβασε στὰ «Ὀλύμπια» (1933) τὸν «Κατὰ Φαντασίαν Ἀσθενῆ» τοῦ Μολιέρου μὲ τὸν Νίκο Παρασκευᾶ, τὸν Ἀντώνη Γιαννίδη, τὴ Ροζάν, τὸ Βενιέρη, τὸ Σαντοριναῖο. Τὸν ἴδιο χρόνο μὲ τὸν Παρασκευᾶ, τὸ Σιδέρη, τὸ Δημήτριο Πικιώνη, τὸ Σπῦρο Βασιλείου κ. ἄ. ἱδρυσε καὶ διηύθυνε τὴ «Νέα Δραματικὴ Σχολὴ» ποῦ ἐλειτούργησε ὡς τὰ 1938.

Στὸ μεταξὺ εἶχε πάρει ἔδρα στὸ Μαράσλειο Διδασκαλεῖο (1933—1935). Κατὰ περιόδους καὶ γιὰ πολλὰ χρόνια ἦταν σκηνοθέτης τοῦ Ἑθνικοῦ Θεάτρου ὅπου ἀνέβασε ἀρχαῖο δράμα (Ἑκάβη, μὲ τὴν Ἑλένη Παπαδάκη, Νεφέλες) καὶ πολλὰ ἔργα τοῦ νεώτερου κλασικοῦ καὶ τοῦ σύγχρονου δραματολογίου (Μολιέρο, Γκολντόνι, Ἀνούϊγ, Ἀντερσον, Σαλακροῦ). Στὸ Ἑθνικὸ Θέατρο ἀνέβασε γιὰ

πρώτη φορά ἔργο τοῦ Καζαντζίκη (Καποδίστριας — 1946) καὶ ὑπερέτησε τὶς «Ποιητικὲς Ἀπογευματινὲς» ποὺ εἶχαν τότε καθιερωθεῖ.

Ἐξω ἀπὸ τὸ Ἐθνικὸ Θέατρο σκηνοθέτησε στὴ «Νέα Δραματικὴ Σκηνή» (1938), στὸ «Θέατρο Ἀθηνῶν» (1942 — 1943), στὴν «Ἐθνικὴ Λυρική Σκηνή», ὅπου ἀνέβασε στὸ Ὄδείο Ἡρώδη τοῦ Ἀττικοῦ τὸν «Πρωτομάστορα» τοῦ Καλομοίρη (1944), στὴν «Ἐταιρεία Ἑλληνικοῦ Θεάτρου» (1947), στὴν «Ἀττικὴ Σκηνή» (1956 — 1958). Στὰ 1952 ἐκλήθη καὶ ἐσκηνοθέτησε στὴν «Comedie Française» τὶς «Νεφέλες» τοῦ Ἀριστοφάνη.

Ἦταν μεταξὺ τῶν ἐκδοτῶν καὶ συνεργάτης τοῦ περιοδικοῦ «Τὸ τρίτο μάτι» (1935 — 1937). Ἐπὶ ἕξι χρόνια ἦταν τακτικὸς συνεργάτης καὶ θεατρικὸς κριτικὸς τοῦ περιοδικοῦ «Νεοελληνικά Γράμματα» (1936—1941).

Ὡς προϊστάμενος εἰδικοῦ τμήματος τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ Ἀθηνῶν εἰσήγαγε στὸ πρόγραμμα τῶν ἐκπομπῶν του τὴν ἀνάγνωση πεζῶν λογοτεχνικῶν κειμένων καὶ συστηματοποίησε γιὰ τὴν περίοδο ἐκείνη (1940—1943), τὰ προγράμματα τῆς νεοελληνικῆς ποίησης. Στὰ 1939—1940 τὸν ἐκάλεσαν νὰ ὀργανώσει τάξη ἀγωγῆς καὶ θεραπείας τῶν ἀνωμαλιῶν τοῦ προφορικοῦ λόγου στὸ «Δημόσιο Πρότυπο Σχολεῖο Ἀθηνῶν». Ἐδίδαξε κατὰ περιόδους ἀπὸ τὸ 1933 ἕως σήμερα ἀγωγή τοῦ προφορικοῦ λόγου καὶ ὑποκριτικὴ στὴ «Νέα Δραματικὴ Σχολή», στὴ Δραματικὴ Σχολὴ τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου, στὴ «Σχολὴ Θεάτρου» τοῦ Μορφωτικοῦ Συλλόγου «Ἀθήναιον», ποὺ ὑπῆρξε ἀπὸ τὰ ἰδρυτικὰ του μέλη.

Στὰ προγράμματα τοῦ «Ἀθηναίου» κράτησε κύκλους μαθημάτων μὲ θέματα : «Θέατρον», «Ἱστορικὰ τοῦ Νέου Ἑλληνικοῦ Θεάτρου», «Ἀγωγή τοῦ Λόγου».

Ἐπιδιδόμενος παράλληλα καὶ στὴ ζωγραφικὴ, ἔχει ἐκθέσει στὴν πρώτη Πανελλήνιο Ἐκθεση (1948), ὠργάνωσε ἀτομικὴ ἐκθεση

καὶ πῆρε μέρος στὶς ἐκθέσεις (Ἀθήνα—Ρώμη—Θεσσαλονίκη—Βόλος) τῆς Ὀμάδας «Στάθμη» ποὺ ἦταν μέλος τῆς. Ἐπίσης ἔκανε τὶς σκηνογραφίες γιὰ τὸ μελόδραμα «Ἀἶντα» ποὺ ἀνέβηκε μὲ σκηνοθεσία τοῦ στὸ θέατρον «Ὀλύμπια» ἀπὸ τὸ θίασο τοῦ «Θεάτρον Ἀθηνῶν».

Ἐπὶ πῆρε μέλος τῆς «Ἑταιρείας Ἑλλήνων Λογοτεχνῶν», τοῦ P.E.N. Ἑλλάδος, τοῦ Ἑλληνικοῦ κέντρου τοῦ «Διεθνoῦς Ἰνστιτοῦτου Θεάτρον», κ.ἄ.

Ἐχει τυπώσει βιβλία : «Ἀγωγή τοῦ Λόγου» 1935, «Στοχασμοὶ γύρω στὸ Θεάτρο» 1941, «Τὸ Ἀρχαῖο Δρᾶμα» 1944, «Ὁ Νέος στὸ Θεάτρο» 1948, «Περὶ Θεάτρον» 1949, «Ἡ Ἀρχαία Κωμωδία καὶ ἡ σκηνικὴ ἔρμηνεία τῆς» 1950, «Οἱ Ἐπιδράσεις τοῦ Γαλλικοῦ Θεάτρον στὴν Ἑλληνικὴ Σκηνή» 1960, «Σύστημα Ἀγωγῆς τοῦ Προφορικοῦ Λόγου – Σύστημα Ἀσκήσεων», Θεσσαλονίκη 1961, «S.O.S. Μία κραυγὴ ἀπελπισίας γιὰ τὰ θέματα τῆς ἠχητικῆς τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσας», Θεσσαλονίκη 1962, «Ἡ Ἑρμηνεία τοῦ Ἀρχαίου Δράματος», Καβάλα 1963, «Πρὸς τὸ Ἀρχαῖο Δρᾶμα .. 30 χρόνων ἀγῶνας καὶ ἀγωνία γιὰ τὴν προσπέλαση στὸ θέμα τῆς ἔρμηνείας τοῦ ἀρχαίου δράματος» 1970.

Ἀπὸ τὸ 1957 εἶναι διευθυντὴς τῆς Δραματικῆς Σχολῆς τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρον καὶ καθηγητὴς στὴ Σχολὴ Μετεκπαιδευομένων Διδασκάλων τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

Στὰ 1961 ἀναλαμβάνει τὴ Γενικὴ Διεύθυνση τοῦ ἰδρυόμενου τότε «Κρατικοῦ Θεάτρον Βορείου Ἑλλάδος», ὅπου ἐσκηνοθέτησε ἀρχαῖα δράματα, τὴ «Σίβυλλα» τοῦ Σικελιανοῦ, τὴν «Τρισεύγενη» τοῦ Παλαμᾶ καὶ ἄλλα ἔργα τοῦ κλασικοῦ καὶ νεώτερου ἑλληνικοῦ καὶ ξένου δραματολογίου (Σαίξπηρ, Μολιέρο, Πιραντέλλο, Ξενόπουλο, Τερζάκη).

Τὸ 1967 ἐπανερχεται στὴ θέση τοῦ διευθυντῆ τῆς Δραματικῆς Σχολῆς καὶ σκηνοθέτῃ τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρον.